

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2023. gada 21. februārī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneses Anita Rodiņa un Jautrīte Briede, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 14/2023),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Kriminālprocesa likuma 272. panta ceturto daļu, 530. panta piekto daļu un 632. panta ceturto daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 90., 92., 94., 96. un 116. pantam un spēkā neesošu no [datums].

2. Kriminālprocesa likuma 272. panta ceturajā daļā noteic, ka pamats apcietinājumam var būt tiesas spriedums par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, par kuru piespriests brīvības atņemšanas sods.

Kriminālprocesa likuma 530. panta piektajā daļā paredz, ka saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Saskaņā ar Kriminālprocesa 632. panta ceturto daļu notiesājošā spriedumā ietvertais tiesas lēmums par drošības līdzekli un par kaitējuma kompensācijas vai mantas konfiskācijas nodrošināšanu stājas spēkā uzreiz pēc sprieduma pasludināšanas.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts

pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Pieteikums ir iesniegts par likuma normu, līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzējs ir norādījis uz šādu aizskārumu, līdz ar to viņš ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa šo uzskatu pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 13. punktu*). Persona ir tiesīga vērsties Satversmes tiesā tikai tādā gadījumā, kad pastāv tieša saikne starp šīs personas pamattiesību ierobežojumu un pieteikumā apstrīdēto normu (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 18. februāra sprieduma lietā Nr. 2009-74-01 12. punktu*).

No pieteikuma un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās informācijas izriet, ka pirmās instances tiesa [datums] pasludināja saīsināto spriedumu krimināllietā. Ar

šo spriedumu Pieteikuma iesniedzējs atzīts par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, piemērojot brīvības atņemšanas sodu. Tāpat ar minēto spriedumu Pieteikuma iesniedzējam piemērotie drošības līdzekļi – uzturēšanās noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts – grozīti uz apcietinājumu. Pilns tiesas spriedums tika sastādīts [datums].

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Kriminālprocesa likuma 272. panta ceturtā daļa ļauj tiesai patvaļīgi piemērot apcietinājumu, pamatojoties uz spēkā nestājušos nolēmumu. Piemērotais apcietinājums liedzot Pieteikuma iesniedzējam tiesības uz pirmstermiņa atbrīvošanu, ilgstoši satikties ar ģimeni un strādāt. Savukārt Kriminālprocesa likuma 530. panta piektā daļa un 632. panta ceturtā daļa liedzot pārsūdzēt saīsināto spriedumu un ar to piemēroto drošības līdzekli.

Pieteikuma iesniedzējs pieteikumā aprakstījis viņam piemērotā apcietinājuma apstākļus, kā arī vispārīgi norādījis, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 90., 92., 94., 96. un 116. pantam. Tomēr pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, kādas konkrētas pamattiesības Pieteikuma iesniedzējam izriet no Satversmes 90., 92., 94., 96. un 116. panta un kādā veidā katra no apstrīdētajām normām aizskar viņa pamattiesības. Tāpat pieteikumā nav pamatots, ka tieši apstrīdētās normas radītu viņam šo pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 14/2023).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš